

GLAS

SLOVENSKE
KULTURNE
AKCIJE

Mesečno poročilo. Izda-
ja tajništvo, Granade-
ros 61, Buenos Aires

LETO II. Štev. 4

APRIL 1955

IZ DELAVNIC
USTVARJALNIH ČLANOV

Akad. kipar *France Gorše* je odprl 21. marca t. l. v Clevelandu zasebno umetniško šolo. Poučuje figuralno risanje in modeliranje. Šola ima dva oddelka. V začetniškem je pouk splošen, v naprednejšem individualen.

Akad. slikar *Božidar Kramolec* je predaval na sestanku SKAS-a v Torontu o inspiraciji v umetniškem udejstvovanju. Predavanju je sledila obširna debata.

V 48. številki Ameriške Domo-
vine od 9. 3. je kipar *France Gorše* s posebnim člankom pripravil občinstvo na svoje vodstvo po raz-
stavi ruskega kiparja Jakoba Lip-
chitza, ki se je vršilo v okviru
clevelandskega SKAS-a.

PRVI ODMEVI KOS - GORŠE-
TOVEGA KRIŽEVEGA POTA
PROSEČIH

Avtor *France Gorše*, Cleveland,
2. aprila: Hvala za poslano knji-
žico Križevega pota. Presenetili
ste me z naglico in kar čedno,
pristržno in okusno opremo, ki u-
streza moji zamisli. - Ko je bil
včeraj pesnik *Ivan Zorman*, čigar
glavo imam v plastiki pravkar v
delu, tu, si je z največjim zani-
manjem ogledal to najnovejšo Va-
šo izdajo in je pripomnil, da je
edinstvena in da vzbudi pozornost.
Tudi drugi znanci, katerim sem
pokazal, je knjižica vzbudila živo
zanimanje.

Minister dr. *Miha Krek*, Wa-
shington, 2. marca: Zdajle sem
dobil Križev pot prosečih. Tiso-
čera hvala. - Je čudovito lepa in
močna reč. - Visoko ste segli s
programom za leto 1955. Bog daj,
da bi zmogli.

OKVIR NAŠEGA DELA

Že lansko leto smo si na prvem javnem nastopu skušali postaviti okvir, v katerem smo nameravali opraviti svojo na-
logo. * Postavili smo se trdno na temelje katoliških tradicij
našega naroda, ugotovili smo, da smo kulturni delavci z vso
emigracijo obsojeni na posebne vrste diasporo, ki mora v
izseljenstvu ohranяти tiste vrednote slovenskega duha, ki
jim doma grozi smrt in poguba. Danes smo si izseljenci —
kulturni delavci že v vsem sodobnem svetovnem trenju in
snovanju postavili v okvir delovanja tistih svobodnih ustvar-
jalcev po svetu, ki s prvinami duha grade nov pravice in
svobode poln red in mir med narodi. Zaslužili smo si s tem
delom mnogo kritike in naše delo je bilo odprto vsem sod-
bam in nazorom; vendar menim, da smo v prvem letu de-
lovanja Slovenske kulturne akcije resnično opravili tudi mno-
go trajnega in koristnega in teh uspehov nam objektivna
zgodovina ne bo mogla odrehati.

Na pragu drugega leta našega delovanja pa bomo mo-
rali kreniti korak naprej. Saj smo si to tudi sami morali že
predstavljati, ko smo začeli s postavljanjem osnov naše-
mu delu. Okoli Slov. kult. akcije se je že zbralo precejšnje
število slovenskih kulturnih delavcev v Argentini in drugih
deželah. Trdno verujemo, da se nam bodo v novem letu pri-
ključili še mnogi drugi, ker so med tem pač lahko spoznali
pomen in okvir našega dela. Delo v naših revijah in publi-
kacijah, v naših razredih in odsekih, bo moralo preiti v resno
oblikovanje tistega slovenskega kulturnega programa, ki ga
v izseljenstvu moramo izvesti in tudi uveljaviti. Naloga slo-
venskih kulturnih delavcev v izseljenstvu je, da se pri tem
delu vsi združijo in ta program potem skušajo tudi izvajati.
To delo pa potrebuje koncentracijo vseh sil, potrebuje pravi-
lno mero medsebojnega razumevanja, sodelovanja in po-
trpežljivosti — potrebuje pa tudi tisto veliko kupo spošto-
vanja za kulturno delo, ki zlasti med nami Slovenci sloni
predvsem na nesebičnosti in ljubezni.

Letos bomo čez nekaj tednov slavili desetletnico verjetno
ene največjih tragedij, ki je zadela slovenski narod. Pred
desetimi leti je zavijala naš narod nesreča Vetrin in Ko-
čevja — v našem narodnem telesu je tedaj zazijala rana, ki
je še dolgo dobo ne bomo mogli zaceliti. Kdor se je v tistih
trenotkih vprašal, kam vodi taka preizkušnja, se je moral
pač zgroziti za vso našo bodočnost, kateri smo šli nasproti
zlasti tisti, ki smo odhajali v zamejstvo. Toda prav ob teh
mislih se nam ponuja lepa in velika misel francoskega pesni-
ka, katoliškega mistika in videa Charlesa Peguyja, ki je v
avgustu leta 1914 odhajal na fronto prve svetovne vojne in
ves v videnju groze, ki je tedaj zajemala Francijo, vzkliknil:
„Moja domovina ne sme propasti, naša kultura ne bo klonila
— svetu je potrebna naša domovina in kulturi človeštva je
potraben naš duh. Evropa in njene kulture ne more biti, ako
v njej ne bo ohranjena in živela navzočnost našega naroda in
njegovega duha.“ Nekaj dni nato je Peguy na fronti padel,
toda njegove besede so zvenele tako silno, da so bile še v
drugi svetovni vojni vodilne za njegov narod in se jih okle-
pajo še danes vsi tisti, ki verujejo v prvenstvo duha in po-
slanstvo svojega naroda v okviru svobodne in enakopravne
družine narodov.

Danes opazamo, da se je svet zmanjšal, povečala pa se je
navzočnost slovenstva v svetu. Pred desetimi leti je šlo na
tisto žalostno pot nad deset tisoč naših najboljših mož, toda
njih žrtev odmeva v zboru idej, ki danes gibljejo ves svet in

* Govor predsednika Slov. kult. akcije Rude Jurčeca na uvodnem ve-
čeru v Buenos Airesu, dne 23. aprila 1955.

POMENEK Z BLAGAJNIKOM SLOV. KULTURNE AKCIJE

„Načrt je lep, velik, obsežen. Le kako vse to ti ljudje zmorejo?...“ Tako sem ujel in sem si mislil: blagajnikova skrivnost! Pa mi je prišlo, da bi bilo morda dobro, če bi nekaj te skrivnosti vendarle izdali, da bo manj ugibanja in manj prerokov. In sem stopil do blagajnika Slovenske kulturne akcije, č. g. *Ladislava Lenčka C. M.* Našel sem ga v tiskarni, kjer so pravkar dotiskali poslednje strani Pregljev bogatije. Kar ob tiskarskem stroju je odgovarjal na vprašanja, ki sem mu jih stavljaj. Takole sva se menila:

Vse mnogotere panoge, kjer deluje Slovenska kulturna akcija, so, kot smo videli iz izčrpnega poročila ob sklepu prvega kulturnega leta, nujno vezane na izdatno finančno podlago. Kako je Sl. kult. akcija to življensko vprašanje svojega obstoja reševala do sedaj?

Še v rednih razmerah v domovini so bile vse večje kulturne ustanove nujno navezane na državno podporo. Saj je znano, da je kulturno delo vse prej kot trgovsko donosno. Pa niti državna podpora ni zadoščala! Tako je bila, postavim, naša Akademija Znanosti in Umetnosti, kar njeno finančno podlago zadeva bolj kot državi hvaležna svojem velikemu mecenu dr. Windischarju. Brez njegove podpore bi težko zmogla svoje veliko in plemenito delo. V zamejstvu, kjer smo zdaj in ki je za večino zavednih rojakov pač Slovenija v malem, je denarno vprašanje našega kulturnega dela še težje. Kulturna akcija si že ob svojem rojstvu o tem ni delala utvar. Vedeli smo, da s skromnim mesečnim člarskim prispevkom v Buenos Airesu živčih članov še dolgo ne bomo zadostili vsem potrebam in stroškom. Tako smo bili in smo še vezani pri našem delu nujno na velikodušno razumevanje posameznih mecenov. In so se našli že v prvem letu. Za silo smo v prvem letu z njih darovi speljali, kar smo si namenili. A potrebe so vsak mesec večje in letošnji kulturni načrt je mnogo obsežnejši od lanskega. Zato bo pač potrebna še večja denarna podpora v kulturne namene, ki jo pa morejo dati edinole velikodušni posamezniki. Naše narodne in verske institucije tega ne zmorejo, saj se morajo same trdo boriti za svoj obstanek.

Kakšen je odziv med slovensko kulturno javnostjo na nujnost finančnih temeljev pri Slov. kult. akciji? So rojaki poleg velike moralne opore lani dali stvari tudi gmotno?

Slovenska poveljna emigracija ni bogatija. Vsaj denarna ne. Zato tudi nihče ne more pričakovati,

njih žrtev je pravi gotovo tako mogočna, kakor so žrtve drugih narodov. Raztepeni smo na vseh petih kontinentih tega planeta, da dajemo pričevanje o njih in o njihovih žrtvah — zakaj? One, naše najdražje žrtve, tega našega proslavljanja in našega pričevanja na potrebujejo — njih delež slave in herojstva je v siju večnosti že tolikšen, da oni tega našega skromnega priznanja ne potrebujejo. Toda njih pričevanje je za vse nas tista velika opora, tista „magna carta“ zrelosti, s katero moremo vedno in povsod vzklíkati: „Pravega reda med narodi ne more biti, dokler ne bo našemu narodu dano njegovo pravično mesto, v oblikovanju kulturnih dobrin ne more biti prahe harmonije, dokler v stavbi kulture, ki si jo gradi vse človeštvo, ne bo vzdignjen tudi delež slovenskih kulturnih in javnih delavcev.“

Toda od nas bodo zahtevali izredno mnogo — le drobno število nas je in kako bomo mogli držati korak s tistimi, ki so tako bogati in poleg tega ne živijo ob kruhu emigracije. Kdor bi se predolgo zamujal ob tej težki sodbi, bi najbrž kaj hitro izgubil vedrost pogleda in jasnost misli bi mu začela plahneti. Toda bilo je komaj pred nekaj več kot sto leti, ko je ob mentorstvu Matije Čopa vzrastle komaj porajajočemu se slovenskemu narodu največji poet in genij Ivan Prešeren. Skoraj bi lahko rekli, da sta bila samo dva, ki sta takratno slovensko duhovno skupnost postavila v svet najvišjih kulturnih dobrin in stvaritev. In zasidrala sta jo globoko!

Danes smo kulturni delavci v izseljenstvu v marsičem v neprimerno boljši poziciji, kot pa so bili slovenski kulturni delavci pred sto in več leti. Danes nam je svetovna kultura tako naklonjena, da nas spremlja povsod in da nam je takorekoč tovarišica v vseh naših dnevnih srečanjih, pri vseh konfliktih in razočaranjih. Da — svet okoli nas se je zmanjšal — a na vseh kontinentih nas je lepa kopica tistih, ki jim je naloženo poslanstvo, da se z vsem zakladom slovenskega duha vraščamo v idejno in duhovno oblikovanje sveta.

Marsikdo se bo pri tem vprašal, ali ni to prevelika in pretvegana naloga. Mislim, da ne — tisti, ki so nas z žrtvijo svojega življenja pred desetimi leti poslali v svet, da zanje pričujemo, so gotovo upali in hoteli, da v novem svetu in v novi kulturi oblikujemo tisti čisti in sveti obraz slovenstva, za katerega so oni padli.

Naloga kulturnega delavca pa ni samo ta, da s svojim delom gradi tisto stavbo, ki mora biti plod njegovega dela. Kulturno delo je vedno tudi temelj za oblikovanje tistih vrlin, ki vsemu narodu dvigajo zavest ustvarjalnosti in s tem tudi pomembnosti. Toda mikdar to delovanje ne sme zaiti v izolacijo, nezdravo odtujenost ali pa celo sektarstvo. Bogato kulturno delo je namreč končno rodilo tisti zaklad, ki je oplemenitil miselnost in zavest vsega naroda. V našem izseljenškem občestvu nam mora biti skrb in ljubezen za tako, resnično apostolsko delo med nami res na prvem mestu.

Na mestu, na katero smo postavljeni, moramo v skrb za slovenski kulturni program zreti na vse tako, kakor nam to nalaga naš čas in misija, s katero smo v izseljenstvu. V vsem našem delu moramo biti vedno in povsod v stalni skrbi, in se vpraševati, ali smo v tesnem stiku z vsem, kar nam naš čas nalaga. To pa ne sme biti hlastanje za tistim, kar se rado naziva moderno, tudi ne sme biti preveč zasidrano v predrobno tepretiziranje — naše publikacije in naši kulturni večeri naj bodo neke vrste kašipoti, usmerjevalci, lepe in jasne ure spoznanj potreb in nalog — iz teh skupnih večerov naj nazadnje vzraste tista globoke vere in življenjskega optimizma polna družina ljudi, ki vedo, da se njih pot v izseljenstvu ni zaključila.

Toda vedimo še to: do vseh in do vsakogar bodimo v enaki meri v skrbih in zainteresirani. Ne zapostavljajmo no-

benega problema, ne izključujmo nikogar. Vsaka, pa tudi slovenska kultura bo zdrava le, ako bo njena rast normalna in harmonična. Če se danes te svoje ure ne bi pravilno in pravočasno zavedli, tedaj nam bo šketo to v greh, kakor je šketo v greh vsaka prava in dobra zamujena priložnost.

V prvem letu smo v reviji Meddobje in v zborniku Vrednote — mislim še dovolj uspešno odprli okno v svet in skušali zarisati prve poteze vsemu temu, v čemer živimo. Toda pri tem ne bomo smeli obstati. Ob pogledu skozi okno se razkazujejo perspektive in širijo horizonti. Vse to pa moramo znati izmeriti, da bomo vedeli, kolikšen je vzpon časa, ki nam ponuja svoja težka, a tudi sladkosti polna bremena.

SE NEKAJ O PREGLJEVEM ZBORNIKU

Dozdaj smo govorili o Pregljevem XI. zvezku Izbranih spisov samo z ozirom na vsebino njegovih sestavkov, ki opravičujejo naslov Moj svet in moj čas. Danes se nam zdi potrebno, da opozorimo naročnike še na drug pomen lepe knjige. Ta namreč, da slovenski pisatelj dozdaž še ni doživel take izdaje, ki bi bila obenem leposlovje, pa tudi literarno zgodovinsko pomembno delo tako z gledišča Pregljevega pisanja samega, kakor tudi življenjepisnih in krajevnih podob ter literarne študije. Nekaj podobnega bi bilo, ko bi n. pr. kdo zbral Cankarjeve življenjske dogodbe, ki jih je sam opisoval o sebi in svoji enajsti šoli pod vrhniškim mostom v knjigi Moje življenje, zraven pa bi založnik to leposlovje ilustriral z izvirnimi vrhniškimi krajevnimi in Cankarjevimi osebnimi fotografijami ter bi še nekdo priložil monografijo o Cankarjevem življenju in delu h knjigi kot skromen dodatek pod naslovom Opombe. Vse to nudi ta zbornik o Preglju. Skoraj 50 podob ponazarja njegovo življenje, njegov razvoj kot človeka, od dijaka do zrelega moža in sedemdesetletnika, saj je tu skoraj deset različnih njegovih podob, fotografij in umetniških upodobitev, poleg tega pa še vsi kraji, kjer je šla njegovega življenja pot. Sveta Lucija, Tolmin, Gorica, Pazin, Trst, Idrija, Dunaj, Kranj, Ljubljana — pa njegove božje poti, ki jih opisuje: Sveta gora, Mengore, Brezje... Poleg tega pa so ponatiski faksimilov njegovih pesniških zasnutkov, prvih zapiskov pomembnih del, nekaj celo dozdaž neznanih. Kdo ve, da je Pregelj snoval v Gorici velik ep o Trentarskem študentu? Ohranjen je deloma rokopis, da pa je o njem govoril študentom v šoli, med katerimi je sedel tudi osmošolec Joža Lovrenčič — in je ta potem napisal Pregljevo zamisel. Faksimile nekaj strani tega rokopisa prinaša ta zbornik. Kdo ve, da je Pregelj tudi amaterski — skadatelj? Ta zbornik prinaša njegovo kompozicijo iz leta 1915. Urednik je namreč imel na razpolago svoj čas njegovo — miznico, in iz nje je marsikatero zanimivost rešil za današnji čas. To gradivo bo gotovo lepo literarno zgodovinsko posladkanje. Zaradi njega bo marsikaj prišlo v evidenco, kar dozdaž ni bilo nikjer objavljeno. N. pr. Jadranski spevi! Ali lepe primorske legende, itd. Že zaradi tega fotografskega in literarnega zgodovinskega gradiva je zbornik edinstvena knjiga naše emigracije.

Poleg tega je urednik napisal celo študijo o Preglju ter opombe k posameznim spisom. In ta študija z opombami ne bo imela več strani kakor samo — 60! Poleg leposlovja še lep literarno zgodovinski portret pisatelja. Namenil je svoj čas dodati tej knjigi, ki jo je snoval že doma, še celotno bibliografijo Pregljevega dela in besed o njem, pa se mu je v tragediji pred desetimi leti izgubila. Morda je rešena, pa zanj ne ve. Kakorkoli že, tudi tako urejena in izdana spomin-

kdo ve kakšnih gmotnih dajatev v ta ali oni namen od strani naših rojakov. Tisti, ki so bili že od vsega početka vreti za delo in namene Slov. kult. akcije, so njen pojav v slovenskem zamejstvu na celi črti podprli, vsaj moralno; gmotno, v kolikor so mogli. Lahko bi jih bilo seveda že spočetka mnogo več, da ni bilo množice predsodkov proti obstoju Kulturne akcije in njere opravičenosti v našem zamejstvu. Po letu dni bogatega dela vsaj to lahko z velikim zadoščenjem zatrdimo, da je vedno več naših rojakov, posebno med izobraženci, ki z razumevanjem in veliko naklonjenostjo spremljajo naše delo. Ne le na drugih kontinentih, kjer so bili izvečine že spočetka za stvar precej zavzeti, marveč tudi v Argentini in Buenos Airesu, kjer more kulturna akcija svoje delo predstaviti javnosti ne le s svojimi knjigami in revijami, marveč tudi s pestro vrsto bogatih kulturnih večerov, umetnostnih razstav, gledaliških predstav in drugega. Gmotno so tukajšnji naši rojaki lani našemu delu pomagali pač s članarino, ki pa je zamogla za silo pokriti komaj stroške kulturnih večerov. Drugod članarine ne moremo vpeljati, ker pač moremo zaenkrat nuditi edine naše knjižna in revijalna dela, ki jih skušamo kriti z naročnirjo. Tako smo tudi v tem pogledu še vedno precej vezani na velikodušno podporo posameznih dobrotnikov.

Knjižni načrt za 1955 - 56 je največji in najbogatejši v vseh desetih letih kulturnega prizadevanja našega zamejstva. Mu bomo zmogli zagotoviti gmotni uspeh, ki je nujen pogoj za njegovo uresničenje?

Od vsega početka smo si zastavili načelo, naj se naša knjižna izdanja sama krijejo. To skušamo uresničiti. Verjetno bomo to v drugem letu lažje zmogli kot doslej. Kot je iz programa razvidno, so v njem publikacije, za katere že vnaprej vemo, da so pasivne, kar finančno plat zadeva. Pa so zaradi svoje kulturne in umetnostne pomembnosti vendarle nujno potrebne. Pomislimo samo na Kos - Goršetov „Križev pot prosečih“, na „Balantičev zbornik“, pa na Debeljak - Geržiničev glasbeni oratorij „Irenej Friderik Baraga“, ki bo prva izvirna tiskana glasbena partitura naše zamejske glasbe v Argentini. Enako umetnostno - kritična revija „Meddobje“, ki smo je bili že krvavo potrebni, pa znanstveni zbornik „Vrednote“, ki daje posebno ceno naši izseljenski visoki kulturi. Stroške za vse te publikacije skušamo kriti z drugimi knjigami, kot Pregljev zbornik „Moj svet in moj čas“ in letošnji Maroltov pripovedni tekst ter Bertoncelj - Arkov „Dhaulagiri“. Vse te knjige po svoji kulturni vrednosti še ve-

dno spadajo v naša izdanja, a zamejajo mnogo širši krog bralcev. Tako bo, upamo, doseženo nekšno ravnoesje v gmoimnem pogledu med enimi in drugimi. Seveda pa veliko zavisi tudi od pripravlenosti slovenskih rojakov, da se na naše knjižne zbirke naroče, da naš kulturni knjižni dar ponesejo v svoje domove. Knjižna izdanja Slovenske kulturne akcije imajo to veliko prednost pri vsem našem delu, da gredo po vsem svetu, po vseh petih kontinentih, saj so namenjena vsem Slovenem, kjerkoli so.

Kje so največje finančne težave Slovenske kulturne akcije?

Pri vseh gmoimnih potrebah našega dela. Predvsem pa ta, da naših ustvarjalcev vsaj trenutno še ne moremo za njih delo primerne honorirati. Je to ena izmed važnih načelnih postavk pri našem delu in kot blagajnik sem jo vedno zagovarjal po pravilu, da je vsak delavec, posebno še kulturni delavec vreden svojega plačila. Temu trenutno skušamo odpomoči spet z mecenskimi darovi. Prav zato smo lahko razpisali letošnje kar lepe knjižne nagrade za izvirna dela s področja leposlovja. Seveda ne mislimo ostati pri tem: likovni umetniki, glasbeniki, naši kritiki in znanstveniki — vsi so kulturni delavci, ki jim je Kulturna akcija dolžna omogočiti vsaj najnujnejše, kar za svoje delo potrebujejo. Omogočiti likovniku prirejanje razstav za domačo in mednarodno javnost, da svet tudi po njem spozna naše ime in našega duha — saj jih imamo v izseljenstvu, ki se morejo meriti s svetovno priznanimi prav v najnovejših smereh —, omogočiti glasbeniku izvajanja njegovih skladb, znanstveniku uveljavljanja njegovih dognanj, kritiku pa nakup svetovnih revij in knjig, obisk kulturnih prireditev in predstav velikega sveta, vse to je pereče vprašanje, ki ga je Slovenska kulturna akcija dolžna reševati. Upamo, da bomo z božjo pomočjo in z vedno večjo uvidevnostjo in razumevanjem petičnejših rojakov tudi v tem uspeli.

Kaj si kot blagajnik predvsem želite v drugem letu Slovenske kulturne akcije?

Predvsem veliko stvaritev, novih in plemenitih med našimi ustvarjalci. Veliko razumevanja za njih kulturno in umetniško delo med vsemi slovenskimi rojaki, mnogo več, kot doslej. Veliko uvidevnosti za nujnost naših kulturnih potreb pri tistih, ki brez škode tudi denarno lahko pomagajo. Čez vse pa božjo pomoč in blagoslov, brez česar tudi denarno še tako milijonsko podprto delo ne uspe!

ska knjiga k Pregljevi sedemdesetletnici ima svoj literarno zgodovinski pomen in vrednost ter je gotovo delo, kakršnega ni bilo pričakovati od emigracije.

Tudi iz teh dveh razlogov, ki jih dozda nismo poudarjali, velja, da je vredno naročiti se na tega klasika slovenskega idealističnega leposlovja. Pa so še drugi, na katere pa bomo opozorili pozneje, potem ko bo knjiga sredi maja že v rokah naročnikov.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Vas vabi v petek 13. maja 1955 ob osmih zvečer na 3. letošnji kulturni večer, ki bo v dvorani župnišča pri sv. Juliji (J. B. Alberdi in Víctor Martínez). Večer je pripravil literarni odsek pod naslovom IZBOR SODOBNE SLOVENSKE ZAMEJSKE LITERATURE. Spored obseže recitacije zamejske poezije (Debeljak, Kos, Vodeb) ter proze (Javornik, Marolt, Maver). Nekatera dela bodo brali avtorji sami.

„OCENE VREDNOT“

Prvo oceno o tem zborniku je napisal dr. Jože Krivec v buenosaireski „Svobodni Sloveniji“. Dr. Krivec povzema vsebino vseh razprav, ki mu pa niso vse v enaki meri aktualne.

Obširno poročilo je napisal v 49. številki „Ameriške Domovine“ z dne 10. marca Tone Kovač. Poročilo konča z ugotovitvijo, da predstavlja ta knjiga na vzoren način slovensko kulturno delo izven domovine. — V radiu Trst A je predaval 30. marca o „slovenskem zborniku Vrednote“ ustvarjalni član SKA prof. Jože Peterlin. — V tržaškem „Novem listu“ št. 44, 24. marca je izšla obširna kritika, ki jo je podpisal „Jadran“. Pravi, da bi bilo tej publikaciji v čast tudi, če bi izšla v domovini. „Premalo je danes kulturne slovenske besede, da bi nam mogla katerakoli razlika braniti, da jo pozdravimo.“ Kritiki obdela vse razprave, po večini pozitivno. O Vodopivčevi misli, da bi sodila v mednarodno strokovno glasilo, kjer bi delala čast slovenskemu znanstveniku; slovenskega bralca bo komaj pritegnila. Takšno stališče so zastopali nekateri pred 100 leti, le da so takrat predlagali vseslovanski ali vsaj ilirski jezik. (Op. ured.)

Pisarna Slovenske kulturne akcije bo v kratkem razposlala sporočilo o zaostali članarini in naročnini vsem, ki doslej še niso mogli urediti svojih obveznosti. Naj pa ne smatrajo tega kot terjatev, ampak kot vljudno sporočilo o višini zaostanka.